

't Blôde Fuottenpaad

halve kilometer struinen op je blote voeten. En dat in Groningen. In Opende om precies te zijn. Een klein dorpje in het Westerkwartier waar Nico Boele opzichter is bij Staatsbosbeheer. Daar, in dat verre noorden ligt een paadje in de natuur, een pad om te voelen, te ruiken, te zien en te ervaren. Een pad dat je op je blote voeten moet belopen. Een pad waarbij je de natuur tot in je tenen voelt.

Nico Boele is al 26 jaar medewerker bij Staatsbosbeheer en medebedenker van het Blote Voetenpad. Boele: “We hebben hier een interessante bodem, dat kun je goed zien op een bodemkaart. We hebben veel zandruggen in dit gebied, zo’n zandrug noemen we hier een ‘gast’ en dat vind je nog steeds terug in plaatsnamen als Lutjegast, letterlijk ‘kleine wal.’ Ik vertel dat ook vaak aan de kinderen die ik hier rondleid. Als deze kinderen horen hoe al deze plaatsnamen zijn ontstaan, dan snappen ze opeens het landschap ook veel beter. Ik ga met de kinderen naar buiten, het veld in, ik leer ze waarnemen.”

Boele vertelt dat er in zijn omgeving genoeg gelegenheid is om nieuwe producten te ontwikkelen. Niet alleen vanwege de overvloed aan ruimte, maar ook omdat het er heerlijk rustig is. Boele is druk bezig om te inventariseren welke zaken interessant kunnen zijn om er een product van te maken. “Ik schrik me echt te pletter als ik merk hoe je van niets iets kan maken. Kijk naar het Blote Voetenpad, iedereen staat perplex. Hoeveel mensen er komen, de positieve uitstraling en dat allemaal in dat verre hoge noorden. Dit had niemand van tevoren gedacht.”

Op de blote poten

Maar hoe is hij nu op het idee gekomen om een pad voor blote voeten te maken? “Je moet altijd een visie hebben, een plan. Zo’n pad kun je niet maken zonder subsidie. Maar het vervelende van subsidie is, is dat het alweer weg is voor je er erg in hebt. Als je al een plan hebt, ben je de eerste die het kan indienen. Als je er eerst nog over na moet gaan denken, dan ben je te laat”. En het plan dat Boele dit keer had, was een geheel nieuw concept. “We hadden een paadje en daar wilden we wat mee doen. Ontdekroutes hadden we genoeg, het veld in met een boekje waarin staat welke plant het is en met informatie over de omgeving. We wilden deze keer iets met beleving doen, de mensen de natuur echt laten beleven. ‘Desnoods gaan we er op de blote poten lopen’, zei iemand en de naam was geboren. En omdat we hier op de grens zitten tussen Friesland en Groningen hebben we de uiteindelijke naam van een gemixt dialect gemaakt: ‘t Blôde Fuottenpaad’. Boele vertelt dat hij bij zijn plan voor het Blote Voetenpad de bewoners van het gebied emotioneel betrokken. “Ik weet misschien best hoe het moet, maar samen is het zoveel leuker. Ik vertelde aan de bewoners hier dat ik ze nodig had, en dat is zo ontwapenend. Ik heb een werkgroep gevormd waarin iedereen met ideeën kwam. Eerst dacht ik nog dat ik deze

werkgroep kaders moest geven: dat mag wel, dat kan niet, maar dat bleek helemaal niet nodig te zijn. Nadat we een plan hadden opgesteld, hadden we iemand nodig die het pad ook echt voor ons kon maken. Via Staatsbosbeheer in Zeist kwamen we terecht bij Buro Kloeg uit Bunnik. En zij hebben de uiteindelijke formule bedacht.”

Gefocust op de hangmatten

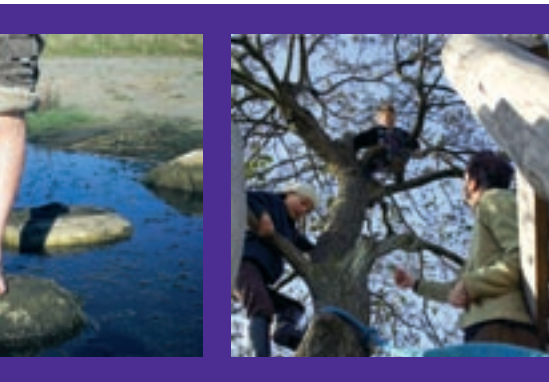
Boele: “Het Blote Voetenpad is enorm duur, bijna 50.000 euro. Maar doordat we Europese subsidie kregen, geld uit de pot Stimulering Gebiedsgericht Beleid, van de provincie en de gemeente, was het allemaal goed te betalen.” Staatsbosbeheer heeft meebetaald omdat er voldoende samenwerking met de bevolking in het project zit en omdat het iets toevoegt aan de recreatiemogelijkheden. Het Blote Voetenpad is een initiatief waar Boele hoge ogen mee heeft gegooid. Bij de opening op 22 oktober 2003 was er veel publiciteit van alle grote kranten van Nederland. “De pers was aan het begin vooral gefocust op de hangmatten die we hier hebben hangen. Maar tegenwoordig verwijst elke website over wandelroutes naar het Blote Voetenpad. En van een gebied dat helemaal niks was en ook nooit wat zou kunnen worden, hebben we iets heel moois gemaakt. Met dit Blote Voetenpad zetten we

Opende op de kaart.”

Dat het Blote Voetenpad een succes is, blijkt wel uit het aantal bezoekers. Zodra het mooi weer is komen volgens Boele mensen uit het hele land hier op avontuur. “Elke woensdagmiddag is hier wel een kinderfeestje aan de gang, mensen gaan met touwen het veld in om touwbruggen te maken, personeelsverenigingen, buurtverenigingen, vrijgezellenfeestjes, het heeft hier een enorme aantrekkingskracht.”

Gedreven man

Op het moment dat ik met Nico Boele over het

eerste deel van het Blote Voetenpad loop, is er geen wandelaar te zien. Maar het is hartje winter en het is te koud om echt op Blote Voeten te lopen. Boele vertelt me dat er een busmaatschappij is die dagtochtjes aanbiedt voor mensen die een leuk dagje uit willen. Eén zo'n dagtochtje gaat hier naar het Blote Voetenpad. Boele wijst me op een stukje strand naast een beekje en vertelt me dat veel mensen uit de buurt in de zomer van dit strandje gebruik maken. “We hebben ook enorm weinig onderhoud aan dit pad. Ik hoef het niet te maaien en alle objecten van hout en touw zijn tot nu toe nog niet kapot gemaakt.”

Terwijl we over het tweeënhalf kilometer lange Blote Voetenpad lopen, laat Boele me van alles zien. De bungelbank, het wankelvlot en de waterbank. Aan het eind van het pad merk ik dat het eindpunt niet hetzelfde is als het begin punt. Boele: “Na het Blote Voetenpad kun je nog doorwandelen over het Pettenpad, of gewoon heerlijk rustig dezelfde route terug wandelen.” Dat Boele een gedreven man is blijkt wel uit het feit dat Boele inmiddels ook een tweede beleefpad heeft gemaakt met Buro Kloeg, het Abel Tasman Pad bij Lutjegast. ❖

Cees Mulder werkt bij Buro Kloeg

Voor meer informatie: <http://www.blotevoetenpad.nl>

Heel veel paden

Het blote voetenpad is uniek. Maar zo zijn er heel veel unieke paden in Nederland. En minder unieke paden. En paden voor doelgroepen. Cultuurhistorische paden. Hieronder een volstrekt willekeurige greep uit het brede aanbod aan paden.

Heksenpad

In Brecht is het heksenpad aangelegd. “Als we vandaag eens willen weten waar er tussen de houtwallen en heikanten heksen en tovenaars rondslopen, waar er aardgeesten, spoken, bokkerijders of heilichtjes door de lucht zweefden, kunnen we het Heksenpad eens afwandelen”, staat er in de webtekst. Het pad gaat over de Brechtse hei waar ooit eens een wolk toverhekken door de lucht dreef. Boven de vennen van de Brechtse heide drijven volgens de overlevingsnachtlichtjes, de geesten van ongedoopte kinderen. Bij de Trappistenbossen in Westmalle is het ook niet pluis. Wie hier vroeger in het donker verdwaalde, kwam langs een spooksmidse die er overdag niet stond. Pater Isidoor van de Trappistenabdij stond bekend om het uitdrijven van spoken en heksen: hij liet dan ‘heilgdommekes’ boven de deur hangen. De wandeling gaat zo tien kilometer lang verder langs O. L. Vrouw ter Koorts waaraan wonderbare genezingen worden toegeschreven en langs Heikant waar om middernacht bokkerijders door de lucht vliegen. De bewegwijzering is natuurlijk met zwarte pijlen.

Boomkroonpad

Een van de bekende nieuwe paden is het Boomkroonpad. Samen met het bezoekerscentrum, de bosweide en het Lorkenspeelbos is er volgens Staatsbosbeheer “heel veel te beleven” De tocht begint ondergronds door de worteltunnel, en gaat langzamerhand steeds hoger. Uiteraard via een tentoonstelling over het ondergronds leven. De tocht eindigt hoog boven de grond in een ingenieus stelsel van paden op palen. Een mooi uitzicht over de bomen is de beloning.

Uitgestorven dierenroute

Het AVRO-programma ‘Alle dieren tellen mee’, heeft een heel scala aan dierenroutes gemaakt. Wat dacht u van duinkonijnenroute, bosmierenroute, reeënroute mollenroute edelhertenroute, bijenroute, roofvogelroute, spinnenroute, stadsvogelroute, vlinderoute, vlermuizenroute, stadsvogelroute en een schapenroute. En jawel, tot slot een heuse uitgestorven dierenroute.

Klompepaden

Henk Baas

Landschapsbeheer Utrecht heeft in Achterveld een cultuurhistorisch getinte wandelroute, het Snorrenhoefpad. De 9 kilometer lange route is het vierde klompepad in de Gelderse Vallei. De bedoeling van het pad is om dicht bij huis te kunnen wandelen over boerenland en landgoederen en de geschiedenis van de eigen streek te leren kennen.

Dit pad is het resultaat van een vierjarig project Historische Voetpaden. Met het zichtbaar maken en herstellen van oude paden wordt volgens Landschapsbeheer Utrecht een deel van de identiteit van het historische landschap hersteld. Daarnaast is de combinatie natuur en cultuurhistorie interessant voor recreanten. Voetpaden vertellen bewoners en recreanten over de geschiedenis van hun omgeving. Ze vergroten ook de toegankelijkheid van natuurgebieden en cultuurlandschappen. Als groene linten in het landschap zijn voetpaden dus ecologisch, recreatief én cultuurhistorisch interessant. Landschapsbeheer Utrecht brengt de historische voetpaden en daarmee het gebiedseigene karakter van een gebied voor het voetlicht. Bij gemeenten en particuliere grondeigenaren, maar ook bij recreanten. Het project bestaat uit historische wegstructuren uit de anonimiteit halen, waar mogelijk herstellen en nieuwe functies geven.